# Dünden Bugüne
# SOSYOLOJİ

**Editör:**
Doç. Dr. Musa Yavuz Alptekin

nobel

**Dünden Bugüne SOSYOLOJİ**
*Editör: Doç. Dr. Musa Yavuz Alptekin*

Yayın No. : 3543
Beşeri Bilimler / Sosyoloji No.: 184
ISBN : 978-625-439-667-0
E-ISBN : 978-625-439-668-7
Basım Sayısı : 1. Basım, Eylül 2021

© Copyright 2021, NOBEL AKADEMİK YAYINCILIK EĞİTİM DANIŞMANLIK TİC. LTD. ŞTİ. SERTİFİKA NO.: 40340
*Bu baskının bütün hakları Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.ne aittir. Yayınevinin yazılı izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.*

*Nobel Yayın Grubu, 1984 yılından itibaren ulusal ve 2011 yılından itibaren ise uluslararası düzeyde düzenli olarak faaliyet yürütmekte ve yayınladığı kitaplar, ulusal ve uluslararası düzeydeki yükseköğretim kurumları kataloglarında yer almaktadır.*

Genel Yayın Yönetmeni : Nevzat Argun -nargun@nobelyayin.com-
Yayın Koordinatörü : Gülfem Dursun -gulfem@nobelyayin.com-

Redaksiyon : Nurcan Çağman -nurcan@nobelyayin.com-
Sayfa Tasarım : Samet Tekin -samet@nobelyayin.com-
Kapak Tasarım : Mehtap Yürümez -mehtap@nobelyayin.com-
Baskı Sorumlusu : Yavuz Şahin -yavuz@nobelyayin.com-
Baskı ve Cilt : Atalay Matbaacılık / Sertifika No.: 15689-
Büyük Sanayi 1 Cad. Elif Sok. No.:7/236-237 İskitler / ANKARA

**Kütüphane Bilgi Kartı**

**Alptekin, Musa Yavuz.**
**Dünden Bugüne SOSYOLOJİ** */ Editör: Musa Yavuz Alptekin*
*1. Basım. XVIII + 520 s. 16,5x24 cm. Kaynakça var, dizin yok.*
*ISBN: 978-625-439-667-0*
*E-ISBN: 978-625-439-668-7*
*1. Toplum, 2. Toplumsal eylem, 3. Toplumsal değişme, 4. Kültür*

**Genel Dağıtım**

**ATLAS AKADEMİK BASIM YAYIN DAĞITIM TİC. LTD. ŞTİ.**
**Adres:** Bahçekapı mh. 2465 sk. Oto Sanayi Sitesi No:7 Bodrum Kat Şaşmaz-ANKARA - siparis@nobelyayin.com-
**Telefon:** +90 312 278 50 77 - **Faks:** 0 312 278 21 65
**E-Satış:** www.nobelkitap.com - esatis@nobelkitap.com / www.atlaskitap.com - info@atlaskitap.com

**Dağıtım ve Satış Noktaları:** Alfa Basım Dağıtım, Arasta, Arkadaş Kitabevi, D&R Mağazaları, Dost Dağıtım, Ekip Dağıtım, Kida Dağıtım, Kitapsan, Nezih Kitabevleri, Pandora, Prefix, Remzi Kitabevleri

# BÖLÜM YAZARLARI

Birinci Bölüm
**SOSYOLOJİ NEDİR? SOSYOLOJİK BAKIŞ AÇISI, SOSYOLOJİK PERSPEKTİF**

Doç. Dr. Adem Sağır - Karabük Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

İkinci Bölüm
**SOSYOLOJİK DÜŞÜNCENİN GELİŞİMİ**

Doç. Dr. Ümmet Erkan - Muş Alparslan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
Sosyal Hizmet Bölümü Öğretim Üyesi.

Üçüncü Bölüm
**SOSYOLOJİ BİLİMİNİN DOĞUŞU VE KLASİK SOSYOLOJİ TEORİLERİ**

Dr. İsmail Öz - Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

Dördüncü Bölüm
**SOSYOLOJİ BİLİMİNİN GELİŞİMİ VE MODERN SOSYOLOJİ TEORİLERİ**

Dr. Mehmet Koca - Ordu Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi
Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

Beşinci Bölüm
**SOSYOLOJİK ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ VE VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ**

Doç. Dr. Gül Aktaş - Pamukkale Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi
Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

Altıncı Bölüm
**TOPLUM VE KÜLTÜR**

Prof. Dr. Cumhur Arslan, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi,
Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

Yedinci Bölüm
**TOPLUMSALLAŞMA**

Dr. Işılay Göktürk - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi
Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

Sekizinci Bölüm
**TOPLUMSAL GELİŞİM VE TOPLUM TİPLERİ**

Dr. Hasan Biçim - Iğdır Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi
Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

Dokuzuncu Bölüm
**TOPLUMSAL STATÜ VE TOPLUMSAL ROL**

Dr. İlknur Beyaz Özbey - Çoruh Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi
Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

Onuncu Bölüm
**TOPLUMSAL GRUPLAR VE FORMEL ÖRGÜTLER**

Dr. Zeynep Hiçdurmaz - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi
Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

On Birinci Bölüm
**TOPLUMSAL TABAKALAŞMA VE TOPLUMSAL HAREKETLİLİK**

Dr. Özkan Aydar - Iğdır Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi
Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

On İkinci Bölüm
**KOLEKTİF DAVRANIŞ, SİVİL TOPLUM VE TOPLUMSAL HAREKETLER**

Dr. Özkan Öztürk - Karabük Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

On Üçüncü Bölüm
**KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI VE BİREYİN TOPLUMSAL DAVRANIŞINA ETKİLERİ**

Doç. Dr. Ebru Çetin - Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

On Dördüncü Bölüm
**GÖÇ VE GÖÇMEN ENTEGRASYONU**

Doç. Dr. Kerem Özbey - Artvin Çoruh Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi
Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

On Beşinci Bölüm
**SAPMA, SUÇ VE SOSYAL DENETİM**

Prof. Dr. Yaşar Erjem -Mersin Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi
Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

On Altıncı Bölüm
**MODERNİTE-MODERNİZM-MODERNLEŞME**

Doç. Dr. M. Yavuz Alptekin - Karadeniz Teknik Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

On Yedinci Bölüm
**TOPLUM VE SİYASET**

Dr. Gökhan Göktürk - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi
Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

On Sekizinci Bölüm
**TOPLUM VE DİN**
Dr. Abdulkadir Yeler - Medeniyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

On Dokuzuncu Bölüm
**AİLE**
Dr. Esra Işık - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

Yirminci Bölüm
**TOPLUM VE EĞİTİM**
Dr. Celal İnce - Bitlis Eren Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

Yirmi Birinci Bölüm
**TOPLUMSAL CİNSİYET**
Dr. Yunus Anter - Muş Alparslan Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

Yirmi İkinci Bölüm
**SAĞLIK VE HALK SAĞLIĞI**
Doç. Dr. Göknur Ege - Ege Üniversitesi,Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

Yirmi Üçüncü Bölüm
**ÇALIŞMA HAYATI, ÜRETİM VE TÜKETİM**
Dr. Onur Uca - Mersin Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

Yirmi Dördüncü Bölüm
**TOPLUMSAL DEĞİŞME VE KÜRESELLEŞME**
Dr. Selim Karyelioğlu - Karadeniz Teknik Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

Yirmi Beşinci Bölüm
**TÜRKİYE'DE SOSYOLOJİNİN GELİŞİMİ**
Doç. Dr. Adem Palabıyık - Bitlis Eren Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi.

# ÖN SÖZ

Bu kitabın ortaya çıkmasında etkili olan en önemli iki motivasyondan biri, çeviri Sosyoloji kitaplarının yine iki hususta yetersiz kaldığı düşüncesidir. Bunlardan ilki, çeviri kitapların dilinin yetersiz ve cümlelerinin zaman zaman anlaşılmaz olmasıdır. Bu sebeple başta öğrenciler olmak üzere okuyucular kitaptan gereğince yararlanma imkânı bulamıyorlar. Birçok cümle anlamsız, devrik veya kopuk kalıyor. Cümleyi önceki veya sonraki cümlelere bağlamak mümkün olmayabiliyor. İkinci yetersizlik ise, çeviri kitapların konularının ve konuları ele alış tarzının Türkiye toplum gerçeğinden değil yazıldığı ülkenin, bu arada genellikle Amerika gibi bize hiç de yakın bir toplum formatına sahip olmayan toplumların gerçekliğinden hareketle yazılmış olmasıdır. Bunun tabii bir sonucu olarak çeviri Sosyoloji kitaplarını okumak ve takip etmek, okura Türk toplumunu tam olarak anlama, analiz etme, inceleme, araştırma ve sorunlarına nüfuz edip çözüm önerme imkânı sunamıyordu.

İkinci motivasyon ise, bugüne kadar Türkçede iki dönem okutulabilecek, 28 hafta takip edilebilecek konu ve muhteva zenginliğine sahip, kapsamlı bir Sosyolojiye Giriş kitabının bulunmaması idi. Türkçe olarak yazılmış birçok kitap mevcut ise de kitapların çoğu bir döneme fazla, iki döneme ise yetersiz durumdadır. Bu kitap tam da iki dönem okutulabilecek tek ve bütünlüklü bir kaynak olma iddiasındadır. İki dönemlik ve yirmi sekiz haftalık ders dönemi için 25 ayrı konu belirlenmiş ve Sosyolojiye Giriş derslerinde okutulabilmek üzere öğrencilerin ve okurların istifadesine sunulmuştur.

İşte tam da bu iki sebepten dolayı ve Nobel Yayınevinin önerisiyle bu kitabın yazımına başlanmış ve yirmi beş bölümlük bir kitap planı çıkarılmıştır. Genellikle her bir bölüm farklı bir üniversiteden konunun uzmanı, genellikle ilgili dersi yıllarca vermiş bulunan akademisyen-sosyolog tarafından yazılmış ve kitap böylece ortaya çıkmıştır. Daha da önemlisi, kitap arı ve duru bir Türkçeye sahip olup içerisinde anlaşılmayan hiçbir cümle bulunmamaktadır. Başta öğrenciler olmak üzere okurun kolayca okuyup anlayacağı bir Türkçe ile yazılmıştır. Benzer bir şekilde kitap tümüyle ülkemiz toplumsal ve kültürel gerçeklerinden hareketle yazıldığı için ülkemizi anlamak ve analiz etmek isteyen başta Sosyoloji bölümü öğrencileri olmak üzere herkese faydalı olacaktır kanaatindeyiz.

Kitabın ortaya çıkmasında en büyük pay bölüm yazarları sosyolog-akademisyen hocalarımıza aittir. Hepsine teker teker teşekkür ediyorum. Ellerine ve dimağlarına sağlık. Bu fırsatı bizlere sunan ve kitabı baskıya hazırlayan Nobel Yayınlarına ayrıca teşekkür ederim. Ülkemiz okuruna ve öğrencilerine faydalı olmasını diliyorum.

**Doç. Dr. M. Yavuz Alptekin**

Temmuz, 2021/Trabzon

# İÇİNDEKİLER

**BÖLÜM YAZARLARI** ..... **iii**

**ÖN SÖZ** ..... **vii**

Birinci Bölüm
**SOSYOLOJİ NEDİR? SOSYOLOJİK BAKIŞ AÇISI, SOSYOLOJİK PERSPEKTİF** ..... **1**

Başlarken ..... 1
Sosyoloji Nedir? ..... 2
Sosyolojik Bakış Bize Ne Vaat Eder? ..... 9

İkinci Bölüm
**SOSYOLOJİK DÜŞÜNCENİN GELİŞİMİ** ..... **19**

Sosyolojik Düşünceye Yön Veren Düşünürler ..... 20
Amerika'da Demokrasi: Alexis de Tocqueville (1805-1859) ..... 24
İskoç Aydınlanması ve Adam Ferguson ..... 28
Soylu Bir Sosyalizm: Saint Simon (1760-1825) ..... 31
Sosyolojinin İsim Babası: Auguste Comte (1798-1857) ..... 33
Sosyal Evrimcilik: Herbert Spencer (1820-1903) ..... 35
Seçkinlerin Sosyolojisi: Vilfredo Pareto (1848-1923) ..... 36

Üçüncü Bölüm
**SOSYOLOJİ BİLİMİNİN DOĞUŞU VE KLASİK SOSYOLOJİ TEORİLERİ** ..... **39**

Karl Marx (1818-1883) ..... 39
Emile Durkheim (1858-1917) ..... 42
Max Weber (1864-1920) ..... 43
Georg Simmel (1858-1918) ..... 46
Ferdinand Tönnies (1855-1936) ..... 49

Dördüncü Bölüm
**SOSYOLOJİ BİLİMİNİN GELİŞİMİ VE MODERN SOSYOLOJİ TEORİLERİ** ..... **51**

İlk Söz: Sosyoloji Biliminin Gelişimi ..... 51
Yapısal İşlevselci Teori ..... 53
Talcott Parsons (1902-1979) ..... 55

Robert K. Merton (1910-2003) ..... 58
Çatışma Teorisi ..... 60
Ralf Dahrendorf (1929-2009) ..... 62
Lewis A. Coser (1913-2003) ..... 64
Sembolik Etkileşimci Teori ..... 66
Herbet George Bulumer (1990-1987) ..... 69
Erving Goffman (1922-1982) ..... 71
Sonuç ..... 74

Beşinci Bölüm
**SOSYOLOJİDE ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ VE VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ ..... 77**
Bilim, Bilimsel Bilgi ve Bilimsel Yöntemin Temelleri ..... 77
Bilgi Edinme Sürecinde Bilim ve Bilimsel Bilginin Önemi ..... 77
Bilimsel Yöntem ve Aşamaları ..... 80
Sosyal Bilim Araştırmalarında Kullanılan Temel Kavramlar ..... 81
1. Kuram ..... 81
2. Hipotez ..... 82
3. Varsayım ..... 83
4. Değişken ..... 83
5. Evren ve Örneklem ..... 84
6. Güvenilirlik ve Geçerlilik ..... 84
Sosyal Bilimlerde Araştırma Yapmanın Temel Sınırlılıkları ..... 85
Sosyal Bilimlerde Temel Yaklaşımlar ..... 87
1. Pozitivist Yaklaşım ..... 87
2. Yorumlayıcı Yaklaşım ..... 89
3. Eleştirel Yaklaşım ..... 90
4. Feminist Yaklaşım ..... 91
5. Postmodern Yaklaşım ..... 92
Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemlerine Genel Bir Bakış ..... 92
Nicel Araştırma Yöntemi ..... 93
Nitel Araştırma Yöntemi ..... 97
Karma Yöntem ..... 100

Altıncı Bölüm
**TOPLUM VE KÜLTÜR ..... 103**
Kültür Nedir? ..... 104
Kültürün Özellikleri ..... 107
Kültürün İşlevleri ..... 109
Maddi Kültür ve Maddi Olmayan Kültür ..... 110

Kültürel Görecelilik ve Etnosentrizm (Etnik Merkezcilik) ..... 112
Temel Kültürel Kavramlar ..... 114
Kültürleme (Enculturatin) ..... 114
Kültürleşme (Acculturation) ..... 114
Kültürel Yayılma (Diffusion) ..... 114
Kültür Şoku ..... 115
Kültürel Gecikme ..... 115
Kültürel Özümseme (Assimilation) ..... 116
Kültürel Bütünleşme (Integration) ..... 116
Kültürel Değişme ..... 116
Kültürün Ögeleri ..... 118
Semboller ..... 118
Dil ..... 118
Değerler ve İnançlar ..... 119
Normlar ..... 119
Kültürel Çeşitlilik ..... 120
Yüksek Kültür ..... 120
Popüler Kültür ..... 121
Alt Kültürler ..... 121
Karşı(t) Kültürler ..... 122
Son Söz ..... 123

Yedinci Bölüm
**TOPLUMSALLAŞMA ..... 125**

Toplumsallaşma Kavramı ..... 125
Toplumsallaşma Kavramının Özellikleri ..... 126
Toplumsallaşma Tipleri ..... 128
Toplumsallaşmanın Amacı ve İşlevleri ..... 132
Toplumsallaşma Süreci: Yaşam Boyu Toplumsallaşma ..... 135
Çocukluk ..... 135
Yetişkinlik ..... 137
Toplumsallaşma Sürecinin Temel Aracıları ..... 138
Aile ..... 138
Okul ..... 140
Arkadaş ya da Akran Grupları ..... 141
Kitle İletişim Araçları ..... 141
Toplumsallaşma Kuramları ..... 143

Sekizinci Bölüm
**TOPLUMSAL GELİŞİM VE TOPLUM TİPLERİ ..... 149**
Sosyolojik Bir Kavram Olarak Toplumsal Gelişim ..... 149
Toplum Tipleri ..... 152
Avcı-Toplayıcı Toplumlar ..... 152
Göçebe ve Bahçıvan Toplumlar ..... 153
Tarım Toplumları ..... 156
Endüstriyel Toplumlar ..... 157
Postendüstriyel Toplumdan Ağ ve Dijital Topluma ..... 159

Dokuzuncu Bölüm
**TOPLUMSAL STATÜ VE TOPLUMSAL ROL ..... 163**
Toplumsal Statü Nedir? Toplumsal Statünün Temelleri ..... 164
Toplumsal Statü Türleri ..... 166
Toplumsal Rol Nedir? ..... 168
Toplumsal Roller ve Rol Çatışması ..... 169
Değişen Dünyada Toplumsal Statü ve Roller ..... 172

Onuncu Bölüm
**TOPLUMSAL GRUPLAR VE FORMEL ÖRGÜTLER ..... 177**
Toplumsal Gruplar ve Özellikleri ..... 177
Toplumsal Grup Türleri ..... 179
Temel Gruplar ..... 182
Topluluk ve Toplum ..... 182
Birincil Gruplar ve İkincil Gruplar ..... 183
İkili (Dyad), Üçlü (Triad) Gruplar ..... 185
İç Gruplar ve Dış Gruplar ..... 186
Statü Grubu ..... 186
Referans Grupları ..... 187
Büyük Gruplar ..... 187
Sanal Topluluklar ..... 187
Grup Normları ve Gruba Uyma ..... 188
Grup Liderliği ..... 190
Formel Örgütler ..... 190
Bürokrasi ..... 192
Total Kurumlar: Erving Goffman ..... 195
Örgütsel İlkeler ve McDonaldlaşma: Verimlilik, Hesaplanabilirlik, Öngörülebilirlik ve Denetim ..... 195
Ağ Tipi Örgütler ..... 196

On Birinci Bölüm
**TOPLUMSAL TABAKALAŞMA VE TOPLUMSAL HAREKETLİLİK ..... 199**

Toplumsal Tabakalaşma ..... 199
Toplumsal Tabakalaşma Tipleri ..... 201
1. Kölelik ..... 201
2. Kast Sistemi ..... 202
3. Feodal Zümre ..... 203
4. Sınıf ..... 205
Toplumsal Tabakalaşma Kuramları ..... 206
Karl Marx ve Çatışmacı Sınıf Yaklaşımı ..... 207
Max Weber'in Sosyal Sınıf Teorisi ..... 209
Toplumsal Hareketlilik ..... 211
Toplumsal Hareketlilik: Engeller ve Sonuçlar ..... 214
Yoksulluk, Toplumsal Dışlanma, Sosyal Refah ..... 215

On İkinci Bölüm
**KOLEKTİF DAVRANIŞ SİVİL TOPLUM VE TOPLUMSAL HAREKETLER ..... 217**

Kolektif Davranış ..... 217
Kalabalık ..... 218
Kitle ve Kolektif Davranışı Belirleyen Etmenler ..... 219
Kolektif Davranışa İlişkin Kuramlar ..... 220
Toplumsal Hareketler ..... 221
Toplumsal Hareket Türleri ..... 223
Toplumsal Hareketlerin Evreleri ..... 224
Toplumsal Hareketlere İlişkin Kuramlar ..... 226
Sivil Toplum ..... 228
Günümüzde Sivil Toplum ..... 229
Sivil Toplum ve Toplumsal Hareketler ..... 230
Sivil Toplum Kuruluşları ..... 231
Vaka Çalışması: Wall Street'i İşgal Et Hareketi ..... 233

On Üçüncü Bölüm
**KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI VE BİREYİN TOPLUMSAL DAVRANIŞLARINA ETKİLERİ ..... 235**

Kitle İletişim ..... 235
Kitle iletişim Araçları ..... 236
Kitle İletişim Araçlarının İşlevleri ..... 237
Kitle İletişim Araçlarının Tarihi ..... 238
Modern Kitle İletişim Araçları ve Yeni Medya ..... 240
Yeni Medya ..... 240

Yeni Medyanın Özellikleri ..... 241
Sosyal Medya ..... 242
Kitle İletişim ve Küreselleşme ..... 244
Toplumsal Yapı ve Davranış İlişkisi ..... 245
Toplumsal Davranışlara Etkisi Açısından Kitle İletişim Araçları ..... 246

On Dördüncü Bölüm
**GÖÇ VE GÖÇMEN ENTEGRASYONU ..... 249**

Göç Nedir? Sosyolojik Açıdan Göç ..... 250
Göçün Nedenleri, Türleri ve Kuramsal Temelleri ..... 251
Göçmenlerin Topluma Entegrasyon Süreçleri ..... 256
Küreselleşen Dünyada Göçmenler, Diasporalar, Birlikte Yaşam ve Toplumsal Uyum ..... 260
Sonuç ..... 265

On Beşinci Bölüm
**SAPMA SUÇ VE SOSYAL DENETİM ..... 267**

Sapma Nedir? ..... 268
Sapma Türleri ..... 269
1. Olumlu Sapma ..... 269
2. Olumsuz Sapma ..... 269
Suç Nedir? ..... 270
Sosyolojik Açıdan Suç ..... 271
Suçların Sınıflandırılması ..... 272
Suç ve Sapma İlişkisi ..... 272
Suçun Nedenleri ..... 272
Suçun Sonuçları/Etkileri ..... 274
Sapma ve Suçun Kuramsal Olarak Açıklanması ..... 275
Sapma ve Suç Kuramları ..... 275
Sosyolojik Sapma ve Suç Kuramları ..... 276
Yapısal-İşlevselci Kuramlar ..... 277
Gerilim Kuramı ..... 278
Çatışma Kuramları ..... 280
Etkileşimci Kuramlar ..... 281
Etiketleme Kuramı ..... 282
Sosyal Öğrenme Kuramları ..... 283
Feminist Kriminoloji ..... 285
Postmodern Kriminoloji ..... 286

Sosyal Denetim/Kontrol Nedir?..... 287
Sosyalleşme Kültür ve Sosyal Denetim .....288
Sosyal Denetim Türleri.....289

On Altıncı Bölüm
**MODERNİTE-MODERNİZM-MODERNLEŞME .....291**
Modernite .....291
Modernizm.....291
Modernleşme .....291
Modernitenin Kökenleri.....292
Rönesans .....292
Reformasyon.....293
Aydınlanma .....293
Modernitenin Temel Özellikleri .....294
Bireycilik .....294
Sekülerleşme.....295
Akılcılık .....296
Moderniteyi Üreten Devrimler ve İnkılaplar.....296
Fransız İhtilali.....296
Sanayi İnkılabı..... 297
Sosyoloji Teorilerinde Modern Öncesi ve Modern Toplum.....298
Gelişme ve Modernleşme.....299

On Yedinci Bölüm
**TOPLUM VE SİYASET..... 301**
Siyaset Birlikte Yaşama Sanatı..... 301
Siyaset nedir? ..... 303
Siyasetin Temel Kavramları- İktidar, Otorite, Meşruiyet, Egemenlik- ..... 305
Devlet Nedir? ..... 308
Liberal Devlet..... 310
Marksist Devlet.....311
Siyasal Hayatın Enstrümanları.....313
Siyasal Parti Nedir? .....315
Kadro Partileri .....316
Kitle Partileri.....316
Parti Sistemleri.....316
Siyasetin Yeni Arenaları: Sosyal Medya.....318

On Sekizinci Bölüm
**TOPLUM VE DİN** ..... **323**
Dinin Tanımlanması ..... 324
Sosyoloji Açısından Din ..... 327
Durkheim ve İşlevselcilik ..... 328
Weber ve Toplumsal Değişme ..... 330
Marks ve Eşitsizlik ..... 331
Dinin Fonksiyonları ..... 332
Laiklik Sekülerleşme ve Din ..... 336
Yeni Dinî Hareketler ..... 339

On Dokuzuncu Bölüm
**AİLE** ..... **343**
Aile Sosyolojisi ..... 345
Aileye Dair Kuramsal Yaklaşımlar ..... 347
Yapısal İşlevselci Kuram ..... 347
Çatışmacı Kuram ..... 349
Sembolik Etkileşimci Kuram ..... 350
Feminist Kuram ..... 351
Sistem Kuramı ..... 353
Aile Türleri ..... 355
Geniş Aile ..... 355
Çekirdek Aile ..... 357
Otoriteye Göre Aile Türleri ..... 359
Evlilik Türleri ..... 360
Aileye Dair Yeni Biçimler ..... 362
Tek Ebeveynli Aileler ..... 362
Birlikte Yaşama ..... 363
Eşcinsel Evlilikler ..... 364
Aileye İlişkin Güncel Bir Tartışma: Aile İçi Şiddet ..... 364

Yirminci Bölüm
**TOPLUM VE EĞİTİM** ..... **367**
Toplumsal Bir Kurum Olarak Eğitim ..... 367
Eğitimin İşlevleri ve Diğer Kurumlarla İlişkisi ..... 369
Eğitim ve Toplumsal Tabakalaşma
(Eğitim, Statü, Toplumsal Konumun Yeniden Üretimi) ..... 372
Eğitimin İtibar Kaybı ve Hayat Boyu Öğrenme ..... 374
Dijital Eğitim ..... 377
Eğitime İlişkin Sosyolojik Kuramlar ..... 378

Yirmi Birinci Bölüm
**TOPLUMSAL CİNSİYET ..... 381**
Cinsiyet ve Toplumsal Cinsiyet ..... 383
Toplumsal Cinsiyet Rolleri ..... 385
Toplumsal Cinsiyet ve Feminizm ..... 387
Liberal Feminizm ..... 389
Marxist ve Sosyalist Feminizm ..... 390
Radikal Feminizm ..... 392
Toplumsal Cinsiyet ve Kurumlar ..... 394
Toplumsal Cinsiyet ve Aile ..... 394
Toplumsal Cinsiyet ve Eğitim ..... 395
Toplumsal Cinsiyet ve Ekonomi ..... 397
Toplumsal Cinsiyet ve Siyaset ..... 399
Toplumsal Cinsiyet ve Medya ..... 402

Yirmi İkinci Bölüm
**SAĞLIK VE HALK SAĞLIĞI ..... 405**
Sağlık, Hastalık ve Toplum ..... 405
Sağlığa Sosyolojik Açıdan Bakmak: Sağlık Sosyolojisi ..... 408
Sağlık ve Hastalık-Sosyolojik Yaklaşımlar ..... 412
Halk Sağlığı ..... 415
Küresel Halk Sağlığı Sorunları ..... 416

Yirmi Üçüncü Bölüm
**ÇALIŞMA HAYATI ÜRETİM VE TÜKETİM ..... 423**
Sosyoloji ve Çalışma ..... 423
İş ve İşin Mesleğe Dönüşümü ..... 424
Fordizmden Toyotizme Üretimin Seyri ve Çalışma Hayatının Merkezîleşmesi ..... 425
Çalışma İlişkileri, Tüketim ve Gündelik Hayat ..... 428
Teknolojinin Çalışma Hayatına Etkileri ..... 432
Tüketimin Değişen Yapısı: e-Tüketim ..... 434
Günümüz Çalışma Hayatında Aranan İnsanın Sosyal Tipleştirilmesi ..... 434

Yirmi Dördüncü Bölüm ..... 437
**TOPLUMSAL DEĞİŞME VE KÜRESELLEŞME ..... 437**
Toplumsal Değişmede Etkili Olan Faktörler ..... 438
Toplumsal Değişme ve Modern Öncesi Toplumlar ..... 439
Avcı-Toplayıcı Toplumlar ..... 439

Göçebe ve Tarım Toplumları ....440
Modern Toplumlar....442
Modernleşme Sonrası Dünya ....444
Küreselleşme....445
Küreselleşme İle İlgili Yaklaşımlar ....446
1-Aşırı Küreselleşmeciler ....446
2-Kuşkucular ....446
3-Dönüşümcüler ....447
Küreselleşmeyi Ortaya Çıkaran Etkenler ....447
Küreselleşen Ekonomi ve Krizler....449
Küreselleşme ve Teknoloji ....450
Küreselleşmenin Toplumsal Etkileri ....451
Tüketim Kültürü ve Sanal İlişkiler ....453
Küresel Terör ....454
Küresel Göç ve Göçmenler ....455
Küreselleşen Sosyal Hareketler....455
Hastalıkların Küreselleşmesi ....456

Yirmi Beşinci Bölüm
**TÜRKİYE'DE SOSYOLOJİNİN GELİŞİMİ .... 459**
Türkiye'de Sosyolojiden Türk Sosyolojisine Dair Bir Okuma ....459
Türkiye'ye Sosyolojinin Gelişi (1900-1980)....460
1980-2000 Yılları Arası Türk Sosyolojisi ....474
2000'li Yıllardan Günümüze Türkiye'de Sosyoloji....481

**BÖLÜM KAYNAKÇALARI .... 485**